

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. právní věci

žalobkyně: **Ing. P. G., MBA**, narozena X
trvale bytem X
zastoupena advokátem Mgr. et Mgr. Jiřím Flamem, Ph.D.
sídlem Vodičkova 729/11, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **předseda Rady Energetického regulačního úřadu**
sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícímu v nesprávném stanovení platu žalobkyně za leden roku 2020 a únor roku 2020,

takto:

- I. Návrh ze dne 2. 10. 2022 na vydání opravného usnesení **se zamítá.**
- II. Žaloba **se zamítá.**
- III. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobkyně původně domáhala, aby soud zrušil rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 5. 8. 2020, č. j. MV-101410-3/OSK- 2020, a dále rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu (dále jen „Rada ERÚ“) ze dne 15. 4. 2020, č. j. 03589-2/2020-ERU, a rozhodnutí Rady ERÚ ze dne 27. 5. 2020, č. j. 03589-4/2020-ERU, kterými mělo být rozhodnuto o zamítnutí její žádosti o valorizaci platu za měsíce leden a únor roku 2020.
2. Usnesením ze dne 1. 7. 2022, č. j. 31 Ad 19/2020-95, vyzval soud žalobkyni ke změně žaloby, neboť považoval podanou žalobu za žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a na základě návrhu žalobkyně změnu žaloby připustil.
3. Změnou žaloby ze dne 4. 8. 2022 se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, kterým by soud označil zásah žalovaného spočívající v tom, že žalovaný nestanovil žalobkyni plat za měsíc leden 2020 a únor 2020 v takové výši, aby platový tarif, který byl součástí platu, na nějž vznikl žalobkyni v měsíci lednu 2020 a únoru 2020 nárok, byl stanoven tak, aby jeho výše odpovídala platovému tarifu, který žalobkyni náležel dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, za nezákonný.
4. Dále se domáhala toho, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu, aby žalobkyni stanovil plat za měsíce leden 2020 a únor 2020 v takové výši, aby platový tarif, který bude součástí platu žalobkyně za měsíce leden 2020 a únor 2020, byl stanoven tak, že jeho výše bude odpovídat platovému tarifu, který žalobkyni v měsíci lednu 2020 a únoru 2020 náležel dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
5. V posledním bodu se žalobkyně domáhala toho, aby soud žalovanému přikázal, aby žalobkyni vyplatil doplatek platu za měsíce leden 2020 a únor 2020 odpovídající rozdílu platu žalobkyně za měsíce leden 2020 a únor 2020 určeného tak, že v tomto platu stanovená výše platového tarifu bude odpovídat platovému tarifu, který žalobkyni v měsíci lednu 2020 a únoru 2020 náležel dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, a rozdílu dosud žalobkyni skutečně vyplaceného platu za měsíce leden 2020 a únor 2020, a to do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Obsah podání účastníků

6. *V podané žalobě* (ve znění její změny ze dne 4. 8. 2022) žalobkyně nejprve shrnula skutkový stav, který předcházel samotnému zásahu žalovaného a vyjádřila nesouhlas s hodnocením soudu, že se jedná o nezákonný zásah. Odkázala na případnou kasační stížnost, v níž by proti tomuto předběžnému závěru zdejšího soudu brojila.
7. Ve věci samotného zásahu uvedla, že je mezi ní a žalovaným nesporné, že rozhodnutím nadřízeného služebního orgánu č. j. MV-2883-11/OSK-2020 bylo zrušeno rozhodnutí č. j. 05790-25/2015- ERU, čímž ke dni právní moci rozhodnutí č. j. MV-2883-11/OSK-2020 a s účinností od 1. 1. 2020 odpadl důvod, pro který byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. Dále je podle ní nesporné, že v důsledku rozhodnutí č. j. MV-2883-11/OSK-2020 se žalobkyně v období od 1. 1. 2020

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

do 14. 4. 2020 nacházela v postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě. A do třetice je nesporné, že poté, co nabylo právní moci rozhodnutí č. j. MV-2883-11/OSK-2020, byla žalobkyni doplacena část platu za měsíce leden a únor 2020 odpovídající rozdílu platu, který jí byl vyplacen z důvodu zařazení mimo službu podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě, a platu který jí náležel z důvodu zařazení mimo službu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě.

8. Žalobkyně věcně namítla, že součástí doplacené části platu nebyla částka odpovídající rozdílu platového tarifu, který by žalobkyni v měsících lednu a únoru 2020 náležel dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb., a platového tarifu, který žalobkyni náležel k 31. 12. 2019. Namítla, že mezi případy, kdy se státnímu zaměstnanci poskytuje plat podle § 176 zákona o státní službě, tedy ve výši, která mu byla naposledy určena, před tím, než přestal službu vykonávat, není zahrnuta doba, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě. Z toho je podle ní zřejmé, že ze zákona o státní službě, zákoníku práce ani jiného právního předpisu neplyne žádný důvod, proč by žalobkyni neměl být za období od 1. 1. 2020 do 28. 2. 2020, kdy se nacházela v postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě, stanoven a poskytnut plat v takové výši, která by zahrnovala rovněž platový tarif stanovený dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb. Jelikož neexistuje zákonná překážka, která by bránila v tom, aby byl žalobkyni plat za měsíce leden a únor 2020 v takové výši stanoven a poskytnut, žalobkyni nejpozději ke dni právní moci rozhodnutí č. j. MV-2883-11/OSK-2020 vznikl nárok na stanovení a poskytnutí platu v takové výši. Žalobkyně považuje tento zásah za zásah trvající, neboť jeho intenzita s časem roste.
9. *Žalovaný se k podané žalobě nevyjádřil.*
10. Před vydáním usnesení o připuštění změny žaloby a o změně žalovaného se *k věci vyjádřil původní žalovaný*, tj. náměstek ministra vnitra pro státní službu, který reagoval na stížnost proti postupu žalovaného při žádosti o doplacení valorizovaného platu za měsíce leden a únor roku 2020.
11. Ten uvedl, že ke změně výše platových tarifů došlo v důsledku změny přílohy č. 2 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, s účinností ode dne 1.1.2020, kdy nabylo účinnosti nařízení vlády č. 300/2019 Sb. Žalobkyně měla od 1. 1. 2020 postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě, a v případě takové překážky do doby vydání nového rozhodnutí ve věcech služebního poměru má státní zaměstnanec nárok na služební volno a dosavadní plat, což v případě žalobkyně byl plat stanovený rozhodnutím Rady ERÚ č. j. 05790-22/2015-ERÚ ze dne 31. 5. 2019. Zdůraznil, že žalobkyně tedy k 1. 1. 2020 nebyla zařazena na žádném služebním místě, když z posledního služebního místa byla odvolána a na jiné služební místo nebyla převedena a že právě služební místo je klasifikováno platovou třídou a příslušný platový tarif, který je státnímu zaměstnanci po zařazení do platové třídy a platového stupně určen, je spjat pouze se zařazením na konkrétním služebním místě. Podle náměstka ministra vnitra pro státní službu v situaci, kdy před nabytím účinnosti valorizace platových tarifů dojde ke zrušení služebního místa, nelze již nově určit výši platu do té doby, než se státní zaměstnanec převede na jiné služební místo, neboť služební orgán nedisponuje hmotněprávním podkladem pro změnu výše platového tarifu.
12. Ke stanovení platu žalobkyně proto uvedl, že, nastanou-li okolnosti, za nichž je třeba státnímu zaměstnanci stanovit měsíční plat, jako je tomu v případě zařazení mimo výkon

služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 2 zákona o státní službě, nebo právě v případě, že je v postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě, musí služební orgán vycházet z té výše platového tarifu, která naposledy příslušela státnímu zaměstnanci v době, kdy byl ještě na služebním místě zařazen.

13. Náměstek pro státní službu své vyjádření uzavřel s tím, že žalobkyni nárok na vyšší platový tarif nevznikl ani v postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě, neboť platový tarif je spjatý se služebním místem, nikoliv s osobou ve služebním poměru, tj. státním zaměstnancem.

III. Posouzení věci

14. Krajský soud v Brně o žalobě rozhodl bez nařízení jednání poté, co na základě podané žaloby přezkoumal postup žalovaného v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru k závěru, že žaloba není důvodná.
15. O žalobě soud rozhoduje již podruhé. Svým prvním rozhodnutím ze dne 24. 10. 2022, č. j. 31 Ad 19/2020–122, krajský soud žalobu zamítl. Uvedené rozhodnutí nicméně následně zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 1. 3. 2024, č. j. 5 Ads 328/2022-35, z důvodu nepřezkoumatelnosti, neboť zdejší soud v označení účastníků a věci samotné nerefletoval připuštěnou změnu žaloby a žalovaného a zároveň zdejší soud neodpověděl na námitku, že ze zákona o státní službě, zákoníku práce ani jiného zákona nevyplývá, proč by v případě existující překážky na straně služebního úřadu dle § 106 odst. 3 zákona o státní službě stěžovatelce za období leden a únor 2020 neměl být poskytnut plat v takové výši, která by zahrnovala platový tarif stanovený dle nařízení vlády č. 300/2019 Sb.

K výroku I.

16. Podáním ze dne 2. 2. 2022 se žalobkyně domáhala, aby soud změnil poučení uvedené v usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 9. 2022, č. j. 31 Ad 19/2020–110, se opravuje tak, že správně zní: „*Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná*“.
17. Podle § 54 odst. 4 s. ř. s. předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.
18. Podle § 55 odst. 5 s. ř. s. platí o usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.
19. Podle názoru žalobkyně obsahovalo usnesení zdejšího soudu ze dne 7. 9. 2022, č. j. 31 Ad 19/2020–110, chybné poučení. Chybné poučení není chybou v psaní, v počtech ani jinou zjevnou nesprávností, tudíž soud návrh na vydání opravného usnesení zamítl.

K povaze napadeného aktu

20. Pro rozlišování toho, zda o požadavku žalobkyně na valorizaci platu bylo rozhodnuto rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s., nebo se jednalo o tvrzený nezákonný zásah žalovaného, považuje soud za podstatné vymezení toho, co je individuálním správním aktem, který by měl být rozhodnutím dle § 65 s.ř.s., k čemuž se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 - 47, č. 3104/2014 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že se jedná o správní akt, u něhož existuje „*individualizovaný adresát*“

takového vrchnostenského aktu (žák, žádající o přezkoumání výsledku jeho maturitní zkoušky), tento úkon zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje jeho konkrétní práva, je vydán ve formalizovaném řízení upraveném právními předpisy (školský zákon, částečně správní řád) správním orgánem v mezích jeho zákonem stanovené pravomoci jako materializovaný akt obsahující stanovené náležitosti, komunikovaný adresátovi“.

21. Jednání žalovaného, ani náměstka ministra vnitra pro státní službu povahu individualizovaného správního aktu dle uvedené definice nemá.
22. Žalobkyně je sice adresátem „aktu“ žalovaného, resp. náměstka ministra vnitra, nicméně tento „akt“ nebyl vydán v žádném formalizovaném řízení, které by bylo upraveno právními předpisy, a nejednalo se ani o akt, který by měl obsahovat zákonem stanovené náležitosti. Konečně tímto „aktem“ nebyly zakládány, měněny, rušeny ani závazně určeny práva žalobkyně, ale pouze jí bylo oznámeno, že *ex lege* jí nevznikl nárok na valorizaci mzdy.
23. Z obsahu poskytnutých listin plyne, že správní orgány k věci přistupovaly s tím, že jejich „akty“ nejsou vydávány v žádném formalizovaném řízení, které by bylo upraveno právními předpisy. Jinými slovy správní orgány postupy ohledně „uplatnění nároku“ a „odvolání“ žalobkyně proti „aktu“ ERÚ jako formální řízení nechápaly a nevydávaly své akty jako formalizované výstupy řízení. Uvedené jasně vyplývá z toho, že již Rada ERÚ sdělila žalobkyni k prvnímu jejímu „odvolání“, že řízení ve věcech služby je vyloučeno mj. v případech dle § 159 odst. 2 písm. k) bodu 1 zákona o státní službě, tj. v případě změny výše platového tarifu v důsledku změny výše platových tarifů stanovených nařízením, na rozdíl od ostatních případů dle § 159 odst. 2 zákona o státní službě. Stejně následně žalobkyni opětovně sdělil i náměstek ministra vnitra.
24. Soud nesouhlasí ani s tím, že by vyřízení žádosti žalobkyně ve formalizovaném procesu vyplývalo z postupných kroků žalobkyně a správních orgánů. Na samotná podání žalobkyně musely správní orgány reagovat. To ale neznamená, že se jednalo o formalizovaný proces vedoucí k vydání alespoň materiálního rozhodnutí.
25. „Akty“ správních orgánů nesplňují ani formální znaky správních rozhodnutí. Neobsahují žádný výrok, nebyly vydány ve formalizovaném procesu, z obsahu postoupeného materiálu je zřejmé, že stran samotného doplacení „dlužného“ platu nebyla pořizována dokumentace (na což konečně jako na vadu upozorňovala samotná žalobkyně). Skutečnost, že výsledek byl žalobkyni oznámen, nemůže být v tomto případě důvodem pro posouzení „aktů“ správních orgánů jako rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.
26. Aby bylo sporné oznámení rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., musí být způsobilé zkrátit veřejná subjektivní práva a musí být vydáno v oblasti veřejné správy (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2021, č. j. 10 As 391/2020-65). V případě žalobkyně se nejedná o přezkum rozhodnutí o stanovení výše platu (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 6. 2019, č. j. 9 As 59/2019-47), nýbrž o požadavek na doplacení dlužné mzdy. Z podání žalobkyně ze dne 3. 4. 2020 – „Uplatnění nároku na valorizaci“, je jasné patrné, že žalobkyně namítla nesprávné vyčíslení platu v tarifní části bez zohlednění valorizace a prodlení se splněním práva žalobkyně na plat. V té souvislosti odkázala i na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ve věci sp. zn. 21 Cdo 403/2014. Soud nepovažuje samotný akt žalovaného, tj. samotné oznámení, za zásah do veřejných subjektivních práv žalobkyně v tom smyslu, aby se mohlo jednat o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť se nejednalo o rozhodnutí o stanovení platu. Zásahem veřejných subjektivních práv žalobkyně mohla být pouze faktická nečinnost žalovaného, tedy neprovedení valorizace platu, jak se jí žalobkyně domáhala.

27. Nic na tom nemění to, že v nyní navrhovaných petitech žaloby žalobkyně brojí proti „nestanovení“ platu. Ve svém původním návrhu se vůbec nedomáhala vydání nového rozhodnutí, kterým by se jí stanovil plat, ale „pouze“ doplacení dlužné části platu, tedy brojila proti zásahu žalovaného do svých práv, který byl způsoben faktickou nečinností správních orgánů (nevalorizací mzdy).
28. Pokud žalobkyně ve svém podání ze dne 4. 5. 2020 tvrdila, že postup dle § 159 odst. 2 písm. k) bodu 1 zákona o státní službě dopadá toliko na zvýšení platu o stanovenou valorizaci a nedopadá na postup, kdy (slovy žalobkyně) správní orgán odmítne tuto změnu provést, tak ani v tom soud nespatřuje důvody, proč by mělo být nahlíženo na postup správních orgánů jako na vydání negativního rozhodnutí o jejím nároku. Jak soud uvedl výše, ze všech listin, které byly soudu doloženy, plyne, že žalovaný i náměstek ministra vnitra odmítli vydat ve věci rozhodnutí a zcela jasně v podáních Rady ERÚ ze dne 27. 5. 2020 i náměstka ministra vnitra ze dne 5. 8. 2020 konstatovali, že tato podání nemohou být chápána jako správní rozhodnutí. Náměstek ministra vnitra dokonce žalobkyni poučil o tom, že ve věci odměňování státních zaměstnanců dle § 159 odst. 1 zákona o státní službě jsou rozhodnutí vydávána z úřední moci a „žádost“ žalobkyně by tak mohla být vyhodnocena pouze jako podnět pro vydání rozhodnutí.
29. Za této procesní situace má soud za to, že ve věci valorizace platu žalobkyně nebylo vydáno rozhodnutí ani ve smyslu zákona o státní službě ve věci služby, potažmo dle správního řádu, ani ve smyslu § 65 s. ř. s. Pokud žalobkyně chtěla trvat na vydání rozhodnutí, měla zvolit jiný procesní postup než napadení věcné správnosti závěrů správních orgánů.
30. S ohledem na to, že správní orgány posoudily žádost žalobkyně i po věcné stránce, přistoupil soud k posouzení zákonnosti jejich postupu v režimu žaloby na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve faktické nečinnosti žalovaného.

K dotčení práv žalobkyně

31. Není sporné, že služební místo žalobkyně, na kterém byla zařazena do 31. 12. 2019, zaniklo z důvodu změny systemizace a do doby rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 10. 2. 2020, č. j. MV-2883-11/OSK-2020, o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí č. j. 05790-25/2015-ERU, nebyla zařazena na *žádné* služební místo, jelikož její předcházející místo zaniklo a podle rozhodnutí Rady ERÚ č. j. 05790-25/2015-ERU neexistovalo v rámci ERÚ pro žalobkyni jiné vhodné místo. Je proto zřejmé, že žalobkyně v měsících leden a únor 2020, za které požaduje doplatek platu ve výši valorizace, nebyla zařazena na žádném služebním místě.
32. Ve věci mezi stranami není sporné, že rozhodnutím nadřízeného služebního orgánu č. j. MV-2883-11/OSK-2020 bylo zrušeno rozhodnutí č. j. 05790-25/2015-ERU, čímž ke dni právní moci rozhodnutí č. j. MV-2883-11/OSK-2020 a s účinností od 1. 1. 2020 odpadl důvod, pro který byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby dle § 62 odst. 1 zákona o státní službě.
33. Situace, kdy služební orgán nemůže zařadit zaměstnance na nové místo, je evidentní překážkou v práci na straně zaměstnavatele, jejímž důsledkem by byl zánik služebního poměru dle § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě, za kterou by příslušel žalobkyni plat dle § 106 odst. 3 zákona o státní službě (viz níže).

34. Odměňování státních zaměstnanců je spojeno s existencí jejich služebního místa. Zákon o státní službě v § 17 odst. 1 jasně odkazuje na vytvoření systemizace služebních míst ve státní správě na základě závazných pravidel pro organizaci služebních úřadů s tím, že jednotlivá služební místa uvedená pod písm. a) a b) citovaného ustanovení jsou klasifikována platovými třídami. Zároveň systemizace služebních míst propojuje objem finančních prostředků a jejich počet, což vyplývá z písm. c) a d) citovaného ustanovení.
35. Jinými slovy, zákon o státní službě stanovuje předpoklady pro jasný výhled na nutné výdaje státního rozpočtu na platy zaměstnanců stanovením jejich počtu a provázáním jednotlivých služebních míst s platovými tarify. Prostřednictvím systemizace stát předem vymezuje, kolik bude mít osob pod institutem státní služby a kolik lidí bude ve vazbě na zákon o státní službě hmotně zajišťovat.
36. Podle § 144 odst. 1 zákona o státní službě se odměňování státních zaměstnanců řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak a podle § 123 odst. 1 zákoníku práce zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu a platový stupeň, do kterých je zařazen, není-li v tomto zákoně dále stanoveno jinak.
37. Podle § 1 odst. 1 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, státnímu zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu stanovenou pro služební místo, na které je zařazen, a pro platový stupeň, do kterého je zařazen.
38. Podle odst. 2 citovaného ustanovení představenému přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu stanovenou pro služební místo představeného, na které byl státní zaměstnanec jmenován, a pro platový stupeň, do kterého je zařazen.
39. Podle odst. 3 citovaného ustanovení státnímu zaměstnanci, který je zařazen nebo jmenován na služební místo, pro které je stanovena alespoň 12. platová třída, které je označené ve služebním předpisu služebního orgánu za klíčové a pro které je stanoven obor státní služby uvedený v příloze č. 1 k tomuto nařízení, může služební orgán určit platový tarif až ve výši dvojnásobku platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě stanovené pro služební místo, na které je státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován. Předpokladem pro postup podle věty první je, že státní zaměstnanec plní na služebním místě nejsložitější, nejodpovědnější a nejnamáhavější služební úkoly, jejichž plnění je pro služební úřad k řádnému zajištění výkonu jeho působnosti nepostradatelné, a tyto služební úkoly vyžadují nejvyšší míru znalostí, dovedností a zkušeností v příslušném oboru služby. Služební orgán může ve služebním předpisu označit nejvýše 5 % služebních míst ve služebním úřadu za klíčová.
40. Z citovaných ustanovení jasně plyne, že plat je státnímu zaměstnanci stanovován ve vazbě na služební místo. Jinými slovy, státní zaměstnanec musí být nejprve jmenován na služební místo a následně mu je podle služebního místa, které je zařazeno do určitého platového tarifu, stanoven plat.
41. Valorizačním nařízením vlády č. 300/2019 Sb. došlo počínaje dnem 1. 1. 2020 ke změně úprav platových tarifů, tj. od 1. 1. 2020 vznikl státním zaměstnancům zařazeným na určité služební místo nárok na plat ve výši, která je stanovena platovým tarifem, tedy třídou a stupněm dle tabulky účinné od 1. 1. 2020.
42. Žalobkyně ale nebyla v období ledna a února 2020 zařazena na žádném služebním místě, tedy na ní změna platových tarifů od 1. 1. 2020 nedopadala.
43. Základní argumentace žalobkyně je postavena na tom, že mezi případy, kdy se státnímu zaměstnanci poskytuje plat podle § 176 zákona o státní službě, tedy ve výši, která mu byla

naposledy určena před tím, než přestal službu vykonávat, není zahrnuta doba, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě.

44. V tom se ale žalobkyně mylí.

45. Podle § 106 odst. 3 zákona o státní službě za dobu, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu, než jsou uvedeny v odstavci 1, mu přísluší plat.

46. Ustanovení § 106 odst. 3 zákona o státní službě neupravuje překážky v práci, ale pouze otázky stanovení platu. V otázkách stanovení platu samotné ustanovení § 106 zákona o státní službě sice rozlišuje mezi třemi skupinami „překážek v práci“, nicméně je prakticky všezahrnující, neboť v odst. 1 jsou upraveny překážky z důvodu přechodné závady způsobené dodávkou energie, chybnými podklady nebo jinými provozními příčinami, v odst. 2 překážky způsobené v důsledku nepříznivých povětrnostních vlivů a v odst. 3 jiné překážky na straně služebního úřadu, než jsou uvedeny v odstavci 1 zákona. Co se náhrady hmotného zajištění týče ve všech případech, ukládá zaměstnavateli stejnou povinnost poskytnout „plat“.

47. V rozsudku ze dne 1. 3. 2024, č. j. 5 Ads 92/2023–31, v související věci zásahu žalovaného vůči žalobkyni při stanovení platu za měsíce březen a část dubna roku 2020 Nejvyšší správní soud korigoval právní názor zdejšího soudu a uvedl: „[18] ...Stěžovatelka k 1. 1. 2020 nebyla zařazena na žádném pracovním místě, nadto pracovní místo, na kterém byla zařazena naposled, ke dni 31. 12. 2019 zaniklo v důsledku systemizace. ... [22] Nemohl-li státní zaměstnanec konat práci pro jinou překážku na straně služebního úřadu dle § 106 odst. 3 zákona o státní službě, tak mu dle komentářové literatury přísluší plat ve výši průměrného výdělku dle § 174 zákona o státní službě, stejně jako v případě překážek na straně zaměstnavatele dle § 208 zákoníku práce (srov. Pichrt J., Zákon o státní službě. Komentář k § 106 zákona o státní službě, Wolters Kluwer). Dle § 174 zákona o státní službě, „zjišťování a používání průměrného výdělku se řídí § 352, 353, § 354 odst. 1 až 3 a § 355 až 357 zákoníku práce“. Dle § 354 odst. 1 zákoníku práce se za rozhodné období považuje předcházející čtvrtletí, není-li v zákoně stanoveno jinak.

[23] Zásadní otázkou, kterou tedy Nejvyšší správní soud musel vyřešit, je rozhodné čtvrtletí pro určení průměrného výdělku stěžovatelky. Dle judikatury Nejvyššího soudu pro určení rozhodného čtvrtletí pro stanovení průměrného výdělku při odvolání zaměstnance z místa, na které byl jmenován, „se vychází po celou dobu trvání nároku z průměrného výdělku, zjištěného z rozhodného období kalendářního čtvrtletí, v němž byl zaměstnanec odvolán z funkce“ (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1474/2009, dále srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2016, sp. zn. 21 Cdo 2834/2016). Z judikatury Nejvyššího soudu tedy jasně plyne, že rozhodným čtvrtletím pro výpočet průměrného výdělku stěžovatelky je čtvrté čtvrtletí roku 2019, jelikož byla 17. 12. 2019 odvolána ze služebního místa. Zjištěný průměrný výdělek ze čtvrtého čtvrtletí roku 2019 se použije pro všechny po sobě jdoucí měsíce, kdy stěžovatelka nemůže konat službu z důvodu, že není zařazena na nové služební místo.“ (zdůraznění doplněno zdejším soudem)

48. Proto, jestliže žalobkyně nebyla během ledna a února 2020 zařazena na žádné služební místo z důvodu rozhodnutí o postavení mimo službu, nebo z důvodů faktických, protože ji nebylo možné převést do určité doby na jiné služební místo, náležel jí zjištěný průměrný výdělek ze čtvrtého čtvrtletí roku 2019.

49. Pokud má žalobkyně za to, že jí vznikla škoda, nemůže se jí dovolávat prostřednictvím požadavku na doplatek platu dle valorizačního nařízení, neboť jí žádný plat v souvislosti se

zařazením na služební místo od 1. 1. 2020 do 15. 4. 2020 poskytován nebyl (a nebylo co valorizovat). Při posouzení otázky případné škody je podstatné i to, že žalobkyně od 1. 1. 2020 nemohla vykonávat státní službu, protože nebyla zařazena na žádné služební místo. Tento fakt by se jistě promítl i do porovnání platu, který jí byl vyplácen dle § 174 zákona o státní službě ve spojení s § 106 odst. 3 téhož zákona, a valorizovaného „platu“, kterého se žalobkyně domáhá. Zatímco plat dle § 174 zákona o státní službě se stanovuje se započtením platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, tak těžko by mohla žalobkyně v případě nárokovaní „běžného“ platu požadovat od 1. 1. 2020 také příplatky související se zastáváním služebního místa, ze kterého byla žalobkyně odvolána a které k 1. 1. 2020 nezastávala, případně osobní příplatky související s výkonem služby, který ale žalobkyně v předmětném období nevykonávala.

50. Soud proto v postupu žalovaného neshledal žádné pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

51. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné a soudu proto nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítnout.
52. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
53. Co se týče nákladů řízení o kasační stížnosti, ty se řídí celkovým úspěchem v řízení, tudíž i přesto, že byla žalobkyně v řízení před Nejvyšším správním soudem úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení nemá, jelikož nebyla úspěšná v řízení jako celku, což soud zohlednil ve výroku III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 30. dubna 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

